

Kuula-opiston opetussuunnitelma

Nimi	Kuula-opiston opetussuunnitelma
Tiivistelmä	Tämä opetussuunnitelma täsmentää ja täydentää Opetushallituksen vahvistamia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteita (Opetushallituksen määräys OPH-2068-2017). Opetussuunnitelma on hyväksytty Vaasan kaupungin koulutuslautakunnassa 30.5.2018 ja on voimassa 01.08.2018 alkaen. Se koskee kaikkia Kuula-opiston taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin oppilaita. Sitä ennen suoritettut opinnot ovat voimassa ja siirtyvät tarvittavine muutoksineen tämän opetussuunnitelman vaatimuksen mukaisesti annettaviin todistuksiin.
Kunta	Vaasa
Koulu	Kuula-opisto-Kuula-institutet
Hyväksymispäivämäärä	19.6.2025
Julkaistu	17.6.2025

SISÄLTÖ

1. Opetussuunnitelma.	1
1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet.	1
1.2. Opetussuunnitelman laatiminen.	1
1.3. Opetussuunnitelman sisältö.	1
2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet.	3
2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä.	3
2.2. Arvoperusta.	3
2.3. Oppimiskäsitys.	4
2.4. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet.	4
3. Opetuksen toteuttaminen.	6
3.1. Oppimisympäristöt.	6
3.2. Toimintakulttuuri.	6
3.2.1. Toiminnan jatkuva kehittäminen ja arviointi.	7
3.2.2. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa.	7
4. Opintojen laajuus ja rakenne.	9
4.1. Opintojen laajuus.	9
4.1.1. Opetustarjonta ja opetuksen sisällöt.	9
4.2. Opintojen rakenne.	10
4.2.1. Musiikin perusopintojen sisältö ja tavoitteet.	11
4.2.2. Musiikin hahmotusaineet.	11
4.2.3. Yhteismusisointi.	11
4.2.4. Musiikin syventävien opintojen sisältö ja tavoitteet.	12
4.2.5. Lopputyöt.	12
4.2.6. Lisäopetus.	12
4.2.7. Avoimen opinto-ohjelman opetus.	12
4.2.8. Oppilaaksi ottamisen ja opintopaikan säilyttämisen periaatteet.	13
4.2.9. Opintojen keskeyttäminen.	13
4.2.10. Opintopaikkaan liittyviä muita periaatteita ja käytäntöjä.	13
5. Oppimäärän yksilöllistäminen.	15
5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen.	15
6. Oppimisen arviointi.	16
6.1. Arvioinnin tehtävä.	16
6.2. Arviointi opintojen aikana.	16
6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen.	16
6.4. Oppimäärän arviointi.	17

6.5. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot.	17
--	----

1. Opetussuunnitelma

1.1. Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat

- *laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta*
- *Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista*
- *koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.*

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

Taiteen perusopetus on kokonaisuus, jossa eri toimintojen tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät tavoitteita, keskeisiä sisältöjä ja oppilaan arviointia koskevien määräysten lisäksi niiden ymmärtämistä avaavaa tekstiä.

1.2. Opetussuunnitelman laatiminen

Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä. Jos koulutuksen järjestäjä, kuten esimerkiksi kunta, hankkii taiteen perusopetuksen julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä taikka säätiöltä, koulutuksen järjestäjä hyväksyy opetussuunnitelman ja vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaisesti.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

1.3. Opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat sen mukaan, kuin näissä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään:

- *oppilaitoksen toiminta-ajatus*
- *oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat*
- *oppilaitoksen toimintakulttuuri*
- *opetuksen rakenne ja laajuus*
- *opetuksen yleiset tavoitteet*
- *perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet*
- *syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet*
- *laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit*
- *oppimisen arviointi*
- *oppimäärän yksilöllistäminen*
- *oppilaaksi ottamisen periaatteet*

- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Koulutuksen järjestää suunnittelee opetuksen tarjonnan ja päättää opetuksen määrästä opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetuksen määrä mitoitetaan niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa.

Opetussuunnitelma laaditaan niin selkeästi, että myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa.

Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [[Laki taiteen perusopetuksesta \(633/1998\)](#) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

[Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain](#) 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

[Yhdenvertaisuuslain](#) (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

2. Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet

2.1. Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksella edistetään taidesuhteen kehittymistä ja elinikäistä taiteen harrastamista. Opetus kehittää taiteen alalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Kuula-opisto on taideoppilaitos, jonka tehtävänä on järjestää musiikin ja tanssin sekä niihin liittyvien taidemuotojen opetusta. Oppilaitoksen ylläpitäjä on Vaasan kaupunki. Toiminta-alueeseen kuuluvat Vaasan lisäksi Laihia ja Isokyrö. Opetusta annetaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kuula-opiston toiminnan keskeisinä tavoitteina ovat myönteisen musiikki- ja tanssisuhteen rakentumisen tukeminen sekä elinikäisen taiteen harjoittamisen ja aktiivisen kulttuurisen osallisuuden edellytysten luominen.

Kuula-opistossa annettava taiteen perusopetus on laajan oppimäärän mukaista opetusta. Se on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää musiikin ja tanssin opetusta. Taiteen perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omat kiinnostuksen kohteet huomioiden. Opetus kehittää taiteenaloille ominaista osaamista ja valmiuksia luovaan ja monipuoliseen harrastamiseen sekä kasvattaa kykyä vastaanottaa ja ymmärtää taidetta. Opetuksemme antaa myös valmiuksia hakeutua alan ammatilliseen koulutukseen.

2.2. Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteen alalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Kuula-opiston arvot

2.3. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Opetuksemme perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden saavuttamiseksi sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa. Oppiminen on vapaaehtoinen, tavoitteellinen ja vuorovaikutteinen prosessi, johon vaikuttavat yksilön ominaisuudet ja motivaatio sekä opiskeluympäristö. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäiselle oppimiselle. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Musiikin ja tanssin oppiminen ymmärretään kokonaisvaltaisena vuorovaikutteisena tapahtumana, joka on sidoksissa asiaan, aikaan ja paikkaan.

Oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta. Opettajalla on keskeinen rooli ohjata ja kannustaa oppilasta ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan oma tapansa oppia vahvuuksineen ja heikkouksineen sekä käyttämään tätä tietoa oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat oleellisia taitojen kehittymisen kannalta. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta. Sen avulla oppilas oppii reflektoidaan oppimistaan, kokemuksiaan ja tunteitaan.

2.4. Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tarkastelemaan, tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin.

Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan taiteenala historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena ilmiönä sekä rakentamaan toiminnassaan yhteyksiä taiteiden ja tieteiden välille.

3. Opetuksen toteuttaminen

3.1. Oppimisympäristöt

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidän oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

Kuula-opistossa oppiminen on iloa ja elämyksiä viihtyisässä ympäristössä. Tarjoamme oppimisympäristön, joka on kaikille turvallinen niin fyysisesti, psyykkisesti kuin sosiaalisestikin. Tuemme oppilaan taitojen ja taiteellisen ilmaisun monipuolista kehittymistä rakentamalla avointa, rohkaisevaa ja myönteistä ilmapiiriä.

3.2. Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja kestävää hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Kuula-opiston toimintakulttuuri ja työskentelytavat tukevat oppilaan taiteellisen ilmaisun tavoitteellista ja monipuolista kehittymistä. Tarjoamme oppilaille mahdollisuuden työskennellä itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa. Huomioimme erilaisten oppimis-, työskentely- ja

arviointitapojen mahdollisuuden. Pyrimme löytämään kullekin oppilaalle parhaiten soveltuvia työskentelytapoja ja hyödyntämään niitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tuemme oppilaan vuorovaikutustaitojen, aloitekyvyn ja pitkäjännitteisyyden kehittymistä.

Onnistumisen kokemukset, jotka musiikissa ja tanssissa syntyvät pitkäjänteisen työskentelyn kautta, kasvattavat oppilasta luottamaan omiin kykyihinsä.

Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat opetukselle ja oppimiselle asetetut tavoitteet sekä oppilaiden yksilölliset tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Monipuoliset työtavat tuovat oppimiseen iloa ja onnistumisen kokemuksia sekä tukevat kullekin ikäkaudelle ominaista luovaa toimintaa.

3.2.1. Toiminnan jatkuva kehittäminen ja arviointi

Oppilaitoksessamme toiminnan kehittäminen on jatkuva prosessi, jossa hyödynnetään sekä sisäisen että ulkoisen arvioinnin menetelmiä.

Oppilaiden ja heidän huoltajiensa mielipiteitä hyödynnetään osana Kuula-opiston toiminnan seuranta ja kehittämistä. Oppilaitoksessa pidetään ensisijaisen tärkeänä henkilökunnan hyvän fyysisen ja henkisen työkyvyn ylläpitämistä ja edistämistä sekä mahdollisuutta kehittää osaamistaan. Näin oppilaitoksen hyviä tuloksia tuottava opetuksen taso pystytään säilyttämään.

Merkittävä osa kehittämis- ja arviointityöstä toteutetaan oppilaitoksen sisällä erilaisissa pedagogisissa työryhmissä. Näin ollen muun muassa ainekohtaiset opetuksen linjaukset päivitetään vuosittain. Toiminnan järjestäjänä ja ylläpitäjänä Vaasan kaupunki seuraa ja arvioi Kuula-opiston toimintaa. Oppilaitos osallistuu alueelliseen ja valtakunnalliseen toimintaan, jolloin vertaisarviointia suoritetaan myös oppilaitosten kesken.

Kuula-opistossa seurataan kansallisen ja kansainvälisen taidekasvatuksen suuntauksia, musiikin ja tanssin ammatillisen koulutuksen sisällöllisiä ja rakenteellisia muutoksia sekä eri taiteen ala- ja sisältökohtaisia kehittämistarpeita. Toiminnan kehittäminen perustuu saamiemme arvioiden ja kyselyjen tuloksiin, havaitsemiimme muutostarpeisiin sekä organisaatiossamme käytyihin kehityskeskusteluihin. Kehittämistyössä huomioimme myös yhteiskunnallisten muutosten toiminnallemme asettamat haasteet.

3.2.2. Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Pyrimme rakentamaan toimivat suhteet oppilaiden vanhempiin ja huoltajiin. Yhteistyön lähtökohtana on vuorovaikutuksellisuus, tasavertaisuus, luottamuksen rakentaminen ja keskinäinen kunnioitus sekä perheiden moninaisuuden huomioon ottaminen.

Kehitämme kotien ja Kuula-opiston välistä yhteistyötä tarjoamalla aktiivisesti tietoa oppilaan opintoihin liittyvistä asioista sekä järjestämistämme konserteista, esityksistä ja muusta toiminnasta. Opettajien tehtävänä on huolehtia siitä, että oppilaat saavat alusta lähtien oppimista ohjaavaa ja kannustavaa palautetta sekä heidän huoltajansa tietoa lapsensa edistymisestä opinnoissaan. Tarjoamme oppilaiden huoltajille mahdollisuuksia tulla seuraamaan opetusta, ja tarvittaessa järjestämme heille myös erillisiä tiedotustilaisuuksia. Kuula-opisto tukee vanhempainyhdistystoimintaa mahdollisuuksiensa mukaan.

Pyrimme harjoittamaan ja kehittämään oppilaitoksen osastojen välistä monimuotoista yhteistyötä ja löytämään uusia tapoja niiden vahvuuksien yhdistämiseksi. Tämä edesauttaa myös oppilaille asetettujen oppimistavoitteiden toteutumista.

Ylläpidämme ja kehitämme yhteistyötä toimialueemme varhaiskasvatuksen ja opetustoimen sekä alueellisten ja valtakunnallisten oppilaitosten, taidelaitosten ja kulttuurielämän eri toimijoiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan osallistumme myös kansainväliseen yhteistyöhön.

Kuula-opisto pyrkii osana Vaasan kaupunkiorganisaatiota kehittämään alueellista kulttuurielämää erilaisin konsertein ja esityksin niin yksin kuin yhteistyötahojensa kanssa. Oppilaitoksen myönteistä julkisuuskuvaa rakennetaan vierailemalla musiikki- ja tanssiesityksin myös muiden

toimijoiden järjestämissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Osallistumme lapsille ja nuorille kohdennettuihin alueellisiin, valtakunnallisiin ja kansainvälisiin katselmuksiin ja kilpailuihin.

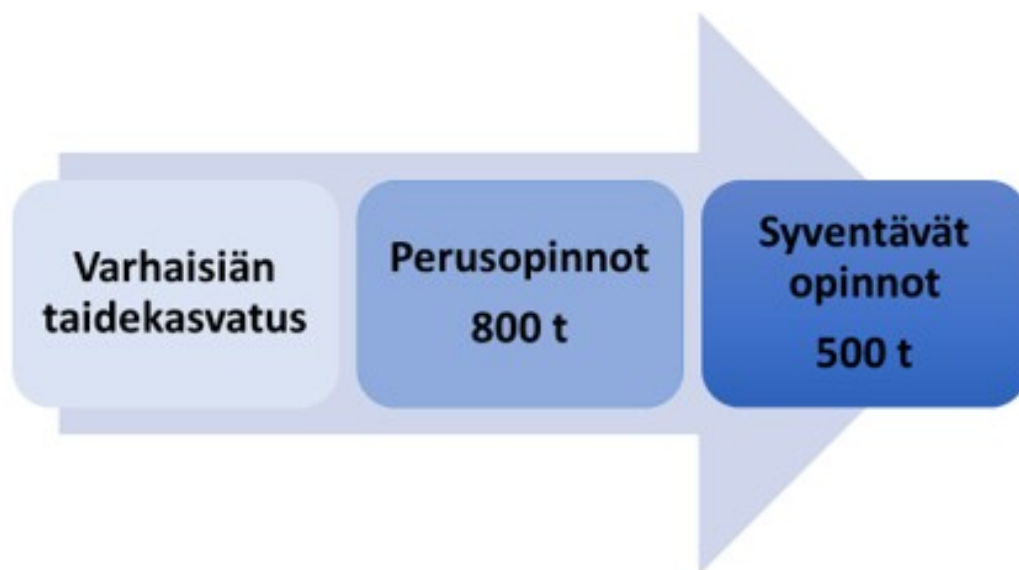
4. Opintojen laajuus ja rakenne

4.1. Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Perusopintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Musiikin ja tanssin perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen osuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisesti yksi tunti on 45 minuuttia. Kuula-opisto järjestää myös perusopintoja edeltävää varhaisiän musiikki- ja tanssikasvatusta. Siihen osallistuminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä perusopintojen aloittamiselle. Varhaisiän opinnot eivät vähennä taiteen perusopetuksen opetustuntimäärää.



Opetuksen rakenne ja laajuus

4.1.1. Opetustarjonta ja opetuksen sisällöt

Kuula-opiston varhaisiän opetus suunnataan ensisijaisesti alle kouluikäisille lapsille. Perus- ja syventävät opinnot on tarkoitettu lapsille ja nuorille. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Opetustarjonta tarkennetaan lukuvuosittain. Opetusta voidaan toteuttaa myös yhteistyössä toisten taiteenalojen ja oppilaitosten sekä muiden tahojen kanssa. Sitä voidaan myös yhdistää musiikkiluokkien ja toisen asteen koulutuksen opetukseen voimassa olevien sopimusten perusteella. Kuula-opisto voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

Sekä musiikin että tanssin opetuksessa on neljä sisältöaluetta, jotka ohjaavat opinnoille asetettuja tavoitteita ja siten myös niiden sisältöjen rakentumista.

Musiikin opetuksen sisältöalueet ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

4.2. Opintojen rakenne

Laajan oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan perusopinnoista ja syventävistä opinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Perusopintojen ja syventävien opintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määrittellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Varhaisiän musiikki- ja tanssikasvatus

Varhaisiän kasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten ja tanssillisten valmiuksien sekä hyvän itsetunnon kehittäminen. Myönteiset kokemukset ja taide-elämykset muodostavat hyvän pohjan lapsen kehittymässä olevalle musiikki- ja tanssisuhteelle sekä myöhemmille opinnoille.

Lapsen musiikin ja tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia edistetään leikinomaisella toiminnalla hänen luontaista mielikuvitustaan hyödyntäen ja kunnioittaen. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan huomioimalla oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat ulottuvuudet.

Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sen loppuvaiheessa sisältyä valmentavaa instrumenttiopetusta. Tällöin tavoitteena on myös eri instrumentteihin tutustuminen ja itselle sopivan instrumentin löytäminen. Vastaavasti varhaisiän tanssikasvatuksen loppuvaiheessa opetuksessa tutustutaan Kuula-opiston perusopinnoissa painottuvan klassisen baletin lajinomaisiin elementteihin.

Varhaisiän musiikki- ja tanssikasvatus on tarkoitettu ensisijaisesti alle kouluikäisille lapsille. Opetus toteutetaan ryhmäopetuksena kerran viikossa. Ryhmiä muodostettaessa huomioidaan niiden pedagoginen tarkoituksenmukaisuus sekä eri ikäryhmien kehitysvaiheiden ominaispiirteet. Lapset sijoitetaan ryhmiin pääsääntöisesti syntymävuotensa mukaan.

Kuula-opistossa varhaisiän musiikinopetus toteutetaan seuraavasti jaoteltuna:

- odottavien äitien ryhmät
- perheryhmät: 0–2-vuotiaat, ryhmässä aikuinen lapsen mukana
- leikkiryhmät: 3–5-vuotiaat, ryhmässä lapsi ilman omaa aikuista
- soitinryhmät: 6-vuotiaa
- musiikkivalmennus ja soitinkaruselli: 7–9-vuotiaat

4.2.1. Musiikin perusopintojen sisältö ja tavoitteet

Musiikin perusopinnot koostuvat instrumenttiopinnoista, musiikin hahmotuksen opinnoista sekä yhteismusisoinnista. Opintoihin voi sisältyä myös valinnaisaineita. Perusopintoihin voi sisältyä myös pieni vapaamuotoinen lopputyö.

Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Opinnoissa tutustutaan monipuolisesti instrumenteille sopivaan ohjelmistoon, erilaisiin soitinkokoonpanoihin, musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon oppilaan henkilökohtaiset tavoitteet.

Musiikin hahmotuksen opiskelun sekä yhteismusisoinnin tarkoituksena on tukea oppilaan instrumenttiopintoja. Musiikin hahmotuksen opintojen opetussisällöt rakennetaan ja toteutetaan siten, että ne nivoutuvat luontevaksi osaksi soitonopetusta ja yhteismusisointia. Eri sisältöalueiden ja työtapojen käyttö opetuksessa edesauttaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista, tehostaa oppimista ja tuo siihen iloa. Oppilas aloittaa musiikin perusteiden opinnot pääsääntöisesti sinä vuonna, kun hän täyttää 10 tai 11 vuotta.

Musiikin laajan oppimäärän perusopinnot ovat laskennalliselta laajuudeltaan 800 tuntia. Instrumenttiopinnot rakentuvat neljästä opintokokonaisuudesta, joiden jokaisen kesto on keskimäärin kaksi vuotta. Myöhemmästä aloituksesta johtuen lauluopinnot koostuvat ainoastaan kahdesta opintokokonaisuudesta, mutta ovat sisällöltään yhtenevät muiden instrumenttiopintojen kanssa. Musiikin hahmotuksen opinnot koostuvat viidestä yksivuotisesta opintokokonaisuudesta.

Kuula-opiston ainekohtaiset opintokokonaisuuksien sisällöt laaditaan tätä opetussuunnitelmaa täydentäviksi ja täsmentäviksi erillisiksi dokumenteiksi. Niitä päivitetään ja tarkennetaan ainekollegioissa tarvittaessa.

Musiikin perusopintojen opintokokonaisuudet sisältävät elementtejä kaikista valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa esitetyistä musiikin opetuksen tavoitealueista. Seuraavassa esitetään Kuula-opiston musiikin perusopintojen opintokokonaisuuksien keskeiset tavoitteet ja sisällöt, jotka säilyvät opintojen aikana teemoiltaan pitkälti samoina, mutta syvenyvät opintokokonaisuudesta toiseen siirryttäessä.

4.2.2. Musiikin hahmotusaineet

Musiikin hahmotuksen opinnot tukevat oppilaan instrumenttiopintoja. Tavoitteena on oppia ymmärtämään ja hahmottamaan musiikin rakenteita, elementtejä ja ilmiöitä. Oppimaan oppiminen, harjoittelu, kuunteleminen, säveltäminen ja improvisointi ovat keskeisiä teemoja myös musiikin hahmotuksen taitojen pitkäjänteisessä kehittämisessä. Kursseihin kuuluu myös annettujen tehtävien suoritus ja tarvittaessa korvaavia tehtäviä tai tasokoe.

4.2.3. Yhteismusisointi

Yhteismusisointi ja instrumenttiopetus muodostavat toisiaan täydentävän kokonaisuuden. Yhteismusisointitoimintaa järjestetään erilaisissa orkesterikokoonpanoissa, kamarimusiikkiryhmissä ja pienryhmissä. Sitä voidaan toteuttaa myös muun muassa musiikin perusteisiin tai erilaisiin projekteihin kiinnittyvänä toimintana, ja opetus voi olla viikoittaista tai periodiluonteista.

Ryhmässä musisoiminen antaa merkittävää tukea oppilaan soittoharrastukselle. Instrumenttitaitojen soveltaminen yhteismusisoinnissa heti opintojen alusta lähtien lisää musiikin iloa ja oppimismotivaatiota. Opetuksessa painotetaan ryhmän jäsenten sosiaalisten taitojen ja keskinäisen vuorovaikutuksen kehittämistä. Ohjelmiston valinnassa huomioidaan oppilaiden osaamistason lisäksi teosten soveltuvuus kullekin kokoonpanolle. Näin oppilaan musiikillista kehittymistä tuetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuula-opiston oppilaille tarjottavat yhteismusisoinnin muodot tarkennetaan lukuvuosittain.

4.2.4. Musiikin syventävien opintojen sisältö ja tavoitteet

Musiikin syventävät opinnot koostuvat perusopintojen tavoin instrumenttiopinnoista, musiikin perusteista, yhteismusisoinnista sekä lukuvuosittain tarkennettavista valinnaisaineopinnoista.

Musiikin syventävien opintojen keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien yhteistyötaitojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä.

Musiikin laajan oppimäärän syventävät opinnot ovat laskennalliselta laajuudeltaan yhteensä 500 tuntia. Instrumentti- ja lauluopinnot sekä musiikin perusteiden opinnot jakaantuvat jokainen kahteen opintokokonaisuuteen. Syventävät opinnot ovat kokonaiskestoltaan keskimäärin kolmevuotisia.

Opintokokonaisuudet sisältävät elementtejä kaikista valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa esitetyistä musiikin opetuksen tavoitealueista.

4.2.5. Lopputyöt

Musiikin perusopintojen loppuvaiheessa oppilas voi halutessaan tehdä pienimuotoisen lopputyön, jonka muodossa ja valmistusprosessissa on mahdollista tuoda esiin hänen vahvuuksiaan ja yksilöllistä erityisosaamistaan.

Syventävien opintojen aikana jokainen musiikin oppilas suunnittelee ja valmistaa taiteellisten ajattelu- ja ilmaisutaitojen hallintaa osoittavan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän lopputyön. Oppilas asettaa yhteistyössä opettajiensa kanssa tavoitteet työlleen, ja sen toteutustavasta päätetään oppilaitoksen hyväksymien vaihtoehtojen pohjalta. Lopputyö voi koostua erilaisista osakokonaisuuksista tai keskittyä oppilaan valitseman erityisosaamisen osoittamiseen.

Musiikkioppilaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän lopputyö voi olla esimerkiksi

- oman instrumentin ohjelmistoon keskittyvä konsertti
- konsertin valmisteluprosessi ja sen kuvaus kirjallisena tuotoksena
- yhteismusisointiin painottuva esitys
- eri taiteenlajeja ja niiden ilmaisukeinoja yhdistävä prosessi tai prosessin tuotos.

4.2.6. Lisäopetus

Oppilaitos voi antaa syventävien opintojen jälkeistä lisäopetusta opinnoissaan erityisen hyvin menestyville oppilaille, jotka tähtäävät taidealan ammattiopintoihin, mutta eivät ikänsä tai muun syyn vuoksi voi vielä hakeutua niihin. Lisäopetuksen tavoitteena on tukea erityislahjakkaiden oppilaiden taiteellista kehitystä kohti ammattilaisuutta. Musiikin lisäopetusta saava oppilas voi edetä instrumentti- ja musiikin hahmotuksen opinnoissaan tekemällä jatkosuorituksia sekä osallistua hänelle soveltuvaan valinnaisaineopetukseen.

4.2.7. Avoimen opinto-ohjelman opetus

Avoimen opinto-ohjelman opetus ei ole taiteen perusopetusta eikä rahoituksellisesti kuulu valtionosuuden piiriin. Opetuksen sisältö ei ole sidottu taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelmaan. Opetusta järjestetään yksilö- ja ryhmäopetuksena.

Avoimen opinto-ohjelman opetusta suunnataan kaiken ikäisille eikä opiskelun kestoa ole rajattu. Oppilas valitsee lukuvuosittaisesta avoimen opinto-ohjelman opetustarjonnasta itselleen sopivan vaihtoehdon. Opiskelun tavoitteet ja sisällöt määräytyvät tilanne- ja oppilaskohtaisesti.

Musiikin opinnoissa oppilaalle tarjotaan mahdollisuus myös yhteismusisointiin ja musiikin hahmotuksen opiskeluun, mikäli ryhmissä on tilaa. Halutessaan oppilaalla on mahdollisuus noudattaa taiteen perusopetuksen laajaa opetussuunnitelmaa.

4.2.8. Oppilaaksi ottamisen ja opintopaikan säilyttämisen periaatteet

Uudet oppilaat voivat ilmoittautua Kuula-opistoon erikseen ilmoitettuna aikana ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Ensisijainen ilmoittautumisaika on kevätkauden lopussa.

Vaasan kaupungin koulutuslautakunta päättää oppilaaksi ottamisen perusteista. Ainevastuullinen rehtori hyväksyy oppilaaksi ottamisen ainekollegiota kuultuaan. Uudet oppilaat valitaan pääsääntöisesti ennen lukuvuoden alkua. Solistisessa instrumenttiopetuksessa vapautuneille ja ryhmäopetuksessa vapaaksi jääneille oppilaspaikoille uusia oppilaita otetaan myös lukuvuoden aikana.

Jatkoilmoittautuminen eli Kuula-opistossa jo oppilaana olevan ilmoitus opintojen jatkamisesta tai lopettamisesta seuraavaksi lukuvuodeksi tehdään ensisijaisesti kevätkaudella Kuula-opiston Wilmassa.

Musiikin varhaisiän opintojen ja musiikin instrumenttiopintojen oppilaspaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Lauluoppilaat valitaan laulukokeen perusteella.

Jatkavat oppilaat ovat etusijalla opetusryhmiä muodostettaessa. Myös avoimen opinto-ohjelman oppilaspaikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

4.2.9. Opintojen keskeyttäminen

Perus- ja syventävissä opinnoissa oppilaan on tarvittaessa mahdollisuus anoa opintojen keskeytystä. Ainevastuullinen rehtori voi myöntää oikeuden keskeytykseen hyväksyttävistä syistä enintään yhdeksi lukuvuodeksi kerrallaan oppilaan pääaineopettajaa kuultuaan. Pääsääntöisesti opintojen aikana keskeytyskertoja voi olla yksi. Musiikin perusopintojen keskeytyksen edellytyksenä on, että oppilaalla on yksi opintokokonaisuus pääaineessaan suoritettuna. Musiikin starttiopinnoissa olevalla oppilaalla ei ole oikeutta keskeytykseen.

Edellä esitetyistä ehdoista voidaan poiketa, jos kysymyksessä on lääkärintodistuksella osoitettu välttämätön keskeytys, alaikäisen oppilaan tilapäinen muutto toiselle paikkakunnalle tai muu näihin verrattavissa oleva perustelu.

Tarpeesta opintojen keskeytykseen keskustellaan oman pääaineopettajan kanssa. Opintojen keskeytystä anotaan kirjallisella vapaamuotoisella anomuksella, joka osoitetaan ainevastuulliselle rehtorille. Hän ilmoittaa päätöksestään anomuksen tekijälle, oppilaan opettajille sekä Kuula-opiston kansliaan.

4.2.10. Opintopaikkaan liittyviä muita periaatteita ja käytäntöjä

Toisen instrumentin opetusta anotaan vuosittain samassa yhteydessä, kun ilmoitetaan seuraavan lukuvuoden opintojen jatkamisesta Kuula-opiston Wilmassa. Poikkeuksena on laulu, jonka opinto-oikeutta haetaan sisänpääsytestillä.

Pääinstrumentin vaihto tapahtuu instrumentista riippuen joko sisänpääsytestiin osallistumalla tai instrumentin vaihtoa anomalla. Anomus osoitetaan Kuula-opiston ainevastuulliselle rehtorille.

Oppilas menettää oppilaspaikkansa, jos hän ei osallistu aktiivisesti opintoihin, ei kykene tai hän kieltäytyy noudattamasta hänelle kuuluvaa opinto-ohjelmaa. Oppilaitoksen rehtori tekee päätöksen oppilaspaikan menettämisestä opettajaa, oppilasta ja hänen huoltajaansa kuultuaan.

5. Oppimäärän yksilöllistäminen

5.1. Oppimäärän yksilöllistäminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppimäärää yksilöllistettäessä menettelyt dokumentoidaan koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Oppilaalle laaditaan tällöin esimerkiksi henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan. Mahdollisuudesta yksilöllistää oppimäärää annetaan tietoa huoltajille.

Opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä, mikäli hän ei sairauden, vammaisuuden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan Kuula-opiston opetussuunnitelman mukaisesti. Tällöin oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskelu aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja arviointimenettely. Tämä opintosuunnitelma laaditaan yhdessä huoltajan kanssa.

Opetusta järjestettäessä otetaan huomioon opintojen taidekasvatukselliset tavoitteet. Oppilaalta edellytetään kykyä hyödyntää annettavaa opetusta. Tavoitteissa painottuu taiteen elämyksellinen kokeminen sekä oppilaan taiteellisten kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista lähtökohdistaan. Opetusta voidaan toteuttaa yksilö- tai ryhmäopetuksena. Opetuksen yksilöllistämistä toteutetaan Kuula-opiston opetushenkilökunnan, opetustilojen ja muiden resurssien puitteissa.

6. Oppimisen arviointi

6.1. Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävä.

Oppimiselle asetetut tavoitteet toimivat arvioinnin perustana. Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilasta asettamaan opiskelulle tavoitteita sekä auttaa häntä niiden saavuttamisessa.

Arvioinnilla tuetaan oppilaan hyvän itsetunnon kehittymistä, oppimista ja edistymistä opinnoissaan. Oppilasta kannustetaan itsearviointitaitojen kehittämiseen ohjaamalla häntä refleктоimaan omaa oppimistaan ja opintojensa edistymistä.

6.2. Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon näissä opetussuunnitelman perusteissa kuvatut taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Taiteenalan laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Laajan oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Kuula-opistossa arviointi käsitetään läpi opintojen jatkuvana monimuotoisena prosessina, joka sisältää erilaisia arvioinnin tapoja. Niitä hyödynnetään monipuolisesti muun muassa oppilaiden ikä huomioiden. Arvioinnissa huomio kohdennetaan oppilaan onnistumiseen ja edistymiseen suhteessa tavoitteisiin ja aiempaan osaamiseen.

6.3. Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin

ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Opetusta järjestettäessä pyrimme joustavuuteen siten, että oppilaan ikä sekä aiemmin hankitut taidot ja tiedot otetaan huomioon hänen opintojensa sisällön, laajuuden ja keston suunnittelussa. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aiemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen perustuu selvityksiin oppilaan aiemmista opinnoista tai näyttöihin osaamisesta, ja se suhteutetaan kunkin hyväksi luettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

6.4. Oppimäärän arviointi

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti. Taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet on kuvattu taiteenaloittain osuuksissa.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu koulutuksen järjestäjän hyväksymässä opetussuunnitelmassa määritelyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päättötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä. Sanallinen arvio kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

Laajan oppimäärän arviointia täsmennetään taiteenaloittain näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan taidollista kehittymistä monipuolisesti. Oppimisen arvioinnissa huomioidaan sekä edistymisen että osaamisen taso. Oppilaan itsearviointi tukee tätä tehtävää. Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan lisäksi oppilaan taitojen karttumista opintojen ja lopputyön painottuneisuuden mukaan. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan sille asettamat tavoitteet.

Kuula-opiston laji- ja ainekohtaiset arvioinnin kriteerit laaditaan tätä opetussuunnitelmaa täydentäviksi ja täsmäntäviksi erillisiksi dokumenteiksi. Niitä päivitetään ja tarkennetaan oppilaitoksen ainekollegiossa vuosittain.

6.5. Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista

- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopinnot todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- jos koulutusta järjestetään opetus- ja kulttuuriministeriön luvalla, merkitään todistukseen ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- kunnan omalla päätöksellään järjestämässä taiteen perusopetuksessa todistukseen merkitään taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- jos kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä hankkii taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä, merkitään yhteisön tai säätiön tämän sopimuksen perusteella antaman taiteen perusopetuksen todistukseen sopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin kunta tai asianomaisen ministeriön myöntämän taiteen perusopetuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoissa oppilaalla on mahdollisuus saada kaksi todistusta:

- perusopintojen todistus
- koko taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus.

Nämä molemmat todistukset sisältävät sanallisen arvioinnin oppilaan suorittamista opinnoista. Siinä kuvataan oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa kyseisen taiteenlajin ja opintotason tavoitteisiin. Arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyvä lopputyö arvioidaan osana opintoja.